

۱. شرکت تجاری را تعریف کنید و تفاوت آن با شرکت مدنی را با ذکر حداقل ۳ مورد توضیح دهید.
۲. (الف) شرکت سهامی خاص چه ویژگی‌هایی دارد؟
(ب) نحوه تأسیس و ثبت آن را شرح دهید.
۳. مفهوم «اهلیت» در قراردادهای تجاری چیست؟ شرایط صحت آن را طبق قانون مدنی بیان کنید.
۴. (الف) اسناد تجاری کدام‌اند؟
(ب) وجه افتراق سفته و برات را توضیح دهید.
۵. مفهوم «ورشکستگی» در حقوق بازرگانی چیست و چه مراحل قانونی دارد؟
۶. (الف) شروط اساسی تشکیل قرارداد را طبق قانون تجارت شرح دهید.
(ب) نقش قصد و رضا در اعتبار قرارداد تجاری چیست؟
۷. مراحل صدور، ظهنویسی و پرداخت چک را طبق قانون جدید چک مصوب ۱۳۹۷ شرح دهید.
۸. (الف) نقش ثبت تجاری در شخصیت حقوقی شرکت‌ها چیست؟
(ب) پیامدهای عدم ثبت شرکت طبق قانون تجارت را بیان کنید.
۹. (الف) مسئولیت مدیران شرکت سهامی چیست؟
(ب) مواردی را که منجر به سلب مسئولیت از مدیران می‌شود ذکر کنید.
۱۰. تفاوت میان «تاجر» و «شخص حقوقی تاجر» را بر اساس قانون تجارت و نظریات حقوقدانان توضیح دهید.

شرکت تجاری، نهادی است که با هدف انجام فعالیت‌های بازرگانی و کسب سود بین دو یا چند نفر بر اساس قرارداد تأسیس می‌شود و دارای شخصیت حقوقی مستقل از شرکاء است. تفاوت با شرکت مدنی:

- شرکت تجاری باید ثبت شود؛ شرکت مدنی نیازی به ثبت ندارد.
- شرکت تجاری تابع قانون تجارت است؛ شرکت مدنی تابع قانون مدنی است.
- در شرکت تجاری، شخصیت حقوقی مستقل وجود دارد؛ در شرکت مدنی، چنین شخصیت مستقلی موجود نیست.

- شرکت تجاری می‌تواند ورشکسته شود؛ در شرکت مدنی این مفهوم وجود ندارد.

۲. **الف)** شرکت سهامی خاص شرکتی است که تمام سرمایه آن توسط مؤسسين تأمین می‌شود و برخلاف شرکت سهامی عام، مجاز به عرضه عمومی سهام نیست. تعداد شرکا حداقل ۳ نفر و سرمایه اولیه حداقل یک میلیون ریال است.

ب) برای تأسیس شرکت سهامی خاص، اقدامات زیر الزامی است:

- تنظیم اساسنامه
 - انتخاب اعضای هیأت‌مدیره و بازرس
 - گواهی بانکی مبنی بر واریز حداقل ۳۵٪ سرمایه
 - ثبت شرکت در اداره ثبت شرکت‌ها و دریافت شماره ثبت و شناسه ملی
۳. اهلیت به معنای شایستگی حقوقی اشخاص برای انجام معاملات و اعمال حقوقی است. طبق ماده ۲۱۰ قانون مدنی، اهلیت طرفین شرط صحت قرارداد است. سه شرط اصلی عبارت‌اند از:

○ بلوغ (۱۵ سال برای پسر و ۹ سال برای دختر)

○ عقل

○ رشد (توانایی مالی درک معاملات)

عدم وجود اهلیت موجب بطلان یا غیرنافذ بودن قرارداد خواهد شد.

۴. **الف)** اسناد تجاری شامل برات، سفته، چک، قبض انبار و اسناد در وجه حامل است.

این اسناد دارای مزایای قانونی از جمله قابلیت انتقال و اجرای سریع هستند.

ب) تفاوت سفته و برات:

- برات نیاز به ۳ طرف دارد (برات‌کش، برات‌گیر، دارنده)، ولی سفته فقط دو طرف دارد.

○ برات به دستور پرداخت است، ولی سفته تعهد به پرداخت است.

- برات می‌تواند برای معاملات غیرنقدی به کار رود، در حالی که سفته معمولاً برای پرداخت نقدی است.

۵. ورشکستگی در حقوق تجارت وضعیتی است که در آن تاجر از پرداخت دیون خود عاجز می‌شود.

مراحل قانونی:

- صدور حکم ورشکستگی توسط دادگاه

- تعیین مدیر تصفیه
 - بررسی دارایی‌ها و طلب‌ها
 - اجرای تقسیم‌نامه و پرداخت دیون بر اساس اولویت
 - ورشکستگی می‌تواند به صورت عادی، تقصیری یا تقلبی باشد.
۶. **الف) شروط اساسی قرارداد طبق ماده ۱۹۰ قانون مدنی عبارت‌اند از:**

- قصد و رضا
- اهلیت طرفین
- موضوع معین
- مشروعیت جهت معامله

ب) قصد و رضا یعنی طرفین باید با اراده آزاد و آگاهانه وارد قرارداد شوند. در صورت اجبار، اشتباه یا اکراه، قرارداد فاقد اعتبار است. در تجارت، اصل صحت، اما اثبات عدم رضا می‌تواند موجب فسخ یا ابطال باشد.

۷. طبق قانون جدید چک ۱۳۹۷، مراحل صدور تا پرداخت به شرح زیر است:

- **صدور:** توسط صاحب حساب، حاوی تاریخ، مبلغ، نام گیرنده، و امضاء
- **ظهن‌نویسی:** انتقال چک از یک دارنده به دیگری با امضای پشت چک
- **پرداخت:** بانک پس از بررسی اعتبار حساب و ثبت سیستمی در سامانه صیاد، اقدام به پرداخت وجه می‌کند. صدور چک بلامحل موجب محرومیت‌های بانکی و کیفری می‌شود.

۸. **الف) ثبت شرکت موجب رسمیت یافتن شخصیت حقوقی آن شده و به شرکت اجازه مشارکت در دعاوی، اخذ تسهیلات، و انعقاد قرارداد را می‌دهد.**

ب) عدم ثبت شرکت، موجب نداشتن شخصیت حقوقی مستقل، سلب اعتبار نزد اشخاص ثالث و عدم حمایت قانونی از حقوق شرکت خواهد شد. همچنین شرکاء مسئولیت تضامنی خواهند داشت.

۹. **الف) مدیران در شرکت سهامی موظف‌اند به طور امینانه امور شرکت را اداره کنند. وظایف آنان شامل حفظ منافع سهامداران، افشای اطلاعات مالی، تهیه صورت‌های مالی و رعایت قانون تجارت است.**

ب) (در صورتی که مدیران بر اساس مصوبات مجمع عمومی یا با حسن نیت عمل کرده باشند و تقصیری متوجه آنان نباشد، مسئولیتی متوجه آنان نخواهد بود.

- **تاجر حقیقی:** شخصی است که به طور انفرادی فعالیت تجاری دارد و نام خود در دفاتر ثبت تجاری ثبت شده است.
 - **تاجر حقوقی:** شرکت یا موسسه‌ای است که با هدف کسب سود و فعالیت تجاری ثبت شده است.
- طبق ماده ۱ قانون تجارت، «تاجر کسی است که شغل معمولی خود را معاملات تجاری قرار دهد». در حالی که شخص حقوقی تاجر، مانند شرکت سهامی، بر اساس شخصیت حقوقی دارای حقوق و تکالیف مستقل است.